However with a utensil, all agree his liable – אבל בכלי דברי הכל חייב

OVERVIEW

רבי אלעזר (the אמורא) said that the dispute between the חכמים and רבי אליעזר (whether one is חייב for cutting one's nails) is only when he cut them by hand, but if he used a utensil (a scissor) to cut his nails, all agree that he is חייב. Our חוספות qualifies and clarifies this statement.

היינו כרבי יהודה דמחייב² במלאכה שאינה צריכה לגופה³

This ד"ה חייב is according to ר"י who holds one is ד"ה חייב – משאצל"ג a אדיב –

asks: תוספות

רבנן כרבי שמעון סבירא להו ומנא ליה דמחייב בכלי שמעון סבירא להו ומנא ליה דמחייב בכלי אחר אחר אחר אחר אחר (of our משנה agree with ר"ש (that is משאצל"ג), so how does ר"א אחר ר"א המוגה משנה משנה משנה משנה that if he cut his nails בכלי that he is הייב?!

מוספות answers:

ויש לומר דאם כן ליפלגי בכלי להודיעך כחן דרבנן 6 -

And one can say; that if indeed it is so that the משנה in our משנה agree with ר"ש that a פטור in a case where he cut his nails that a פטור, they should argue with רבנן in a case where he cut his nails in order to teach us the 'strength' of the רבנן, that not only is he cut them פטור, but even if he cut them פטור.

תוספות responds to an apparent difficulty:

והא דקאמר מהו דתימא רבנן בכלי נמי פטרי -

¹ Cutting one's nails is a תולדה of גווז, shearing the sheep, which was done in the משכן to use the wool for the משכן.

 $^{^2}$ However פטור ר' שמעון maintains פטור.

³ See מלאכה on the previous עמוד that a משאצל"ג is when the מלאכה being performed is not for the same purpose as it was performed in the משכן. In the משכן the shearing was done to use the wool (see footnote # 1); however here the cutting is done to get rid of the nails. Therefore this 'ד"ר' assumes that everyone in the משנה agrees with "ר.".

⁴ How can חייב (the אמורא) say that the משנה of our משנה agree that חייב, perhaps these חכמים agree with בכלי that הייב, so even משאצל"ג he will be פטור משאצל"ג agree that משאצל"ג הייב אמור משאצל"ג משאצל"ג.

 $^{^{5}}$ Since the רבנן are only יד this shows that by כלי they agree to חייב that he is חייב for they maintain הייב משאצל"ג ווייב הייב משאצל"ג.

⁶ One cannot answer that the משנה has the החייב מחלוקת ביד in order להודיעך כחו דר"א (that he is הייב even ביד even הייב) for when there is a choice we always say כה דהיתרא עדיף; the greater מתיר is always in being מתיר, not in being אוסר אוסר. Additionally the משנה could have simply added, והכמים פוטרים אף בכלי.

 $^{^7}$ חוספות just concluded that the משאצל"ג maintain משאצל"ג, so why would we think that they maintain הייב, so why would we think that they maintain בכלי פטור. See 'Thinking it over'.

And this which the גמרא states, 'one would have thought that the פוטר are בוטר even by a 'כל'; why should we assume so? תוספות responds -

היינו פירושו דסבירא ליה כרבי שמעון וכדפרישית -

This is the explanation of the מהו דתימא; perhaps the רבנן agree with ב"ש (that is חבנן), as I explained.

תוספות cites פרש"י on the 'מהו דתימא':

אבל רש"י פירש דפטרי משום דלא שייכא גזיזה אלא בצמר - אבל רש"י explained that the reason why I may have thought that the reason even בכלי, is because shearing is only applicable by wool, but not by nails –

תוספות disagrees:

ריים שייכא גזיזה - ואין נראה לרבינו יצחק דבהא ליכא למיטעי דבכל בעלי חיים שייכא גזיזה And it does not seem correct to the ר"י, for no one could have been mistaken in this (to assume that גזיזה is only בצמר), since גזיזה is applicable to all live things -

כדאמר לעיל? התולש כנף חייב משום גוזז:

As the גמרא ruled previously, 'one who pulls out a feather from a bird is liable on account of גנמר.' We see that there is גניזה even by feathers, not only by צמר.

SUMMARY

The משנה of our משנה follow רבנן that הייב is חייב.

THINKING IT OVER

What is the advantage of פרש"י over פי' התוס' regarding the מהו דתימא? 10

 $^{^{8}}$ ד"ה מהו.

⁹ עד.ב.

 $^{^{10}}$ See footnote # 7 and שבת של מי.